

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Задаци у овој области су усвајање основних знања о здрављу и о улози и значају физичке активности, формирање жеље за упознавањем сопственог тела, упознавање са потребом усклађивања времена за игру, рад и одмор, стицање знања и вештина из области одржавања личне и колективне хигијене, упознавање са основним појмовима правилне исхране и стицање основних појмова о начину самозаштите и заштите.

Р.БР. ТЕМЕ	ТЕМА	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	БРОЈ ЧАСОВА ЗА	
				обраду	остале типове часова
1.	ОВО САМ ЈА	Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог	6	/	6
2.	ШТА ЗНАМ О ЗДРАВЉУ		8	/	8
3.	ДНЕВНИ РИТАМ		6	/	6

4.	ХИГИЈЕНА	васпитања, кроз учење засновано на искуству.	9	/	9
5.	ИСХРАНА И ЊЕН ЗНАЧАЈ ЗА ЗДРАВ ЖИВОТ		7	/	7
УКУПНО:			36	/	36

КОРЕПЕТИЦИЈА СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ФОНД ЧАСОВА : 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине

Оперативни задаци:

- усвајање правилног изговарања гласова, гласовних скупова, речи и реченица;
- савладавање технике читања и писања на ћириличком писму;
- навикавање на употребу књижевног језика у говору и писању;
- формирање навике за читко, уредно и лепо писање;
- поступно увођење у доживљавање и разумевање књижевних текстова;
- уочавање врста књижевних дела према захтевима програма;
- усвајање основних књижевнотеоријских и функционалних појмова према захтевима програма;
- оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција српског језика

Редн ибр. теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p><i>Припрема за читање и писање</i></p> <p>-Вежбе у посматрању (визуелне вежбе) - запажање и одабирање значајних појединости; развијање аналитичког посматрања, тематски организовано посматрање предмета, биљака, животиња, лица, слика, цртежа, и илустрација; запажање облика, боја, положаја предмета и бића; уочавање покрета, динамике кретања, мимичких активности и гестикулације.</p> <p>-Вежбе у слушању (акустичке вежбе)</p> <p>- откривање и разликовање звукова, шумова и тонова, разликовање говорних карактеристика (говора) наставника, друга, глумца и спикера.Неговање пажљивог слушања говорника и саговорника.</p> <p>-Развијање културе усменог изражавања: причање на основу посматрања и причање на основу низа слика; препричавање текста, луткарске представе, цртаног филма.</p> <p>-Формирање и усавршавање културе практичног комуницирања: навикавање на учтиву фразеологију и говорне конвенције; говорно сналажење у разним околностима.</p>	<p>-вежбе у посматрању (визуелне вежбе);</p> <p>- вежбе у слушању (акустичке вежбе);</p> <p>- развијање културе усменог изражавања;</p> <p>- формирање и усавршавање културе практичног комуницирања;</p> <p>- усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа;</p> <p>- аналитичка, синтетичка и аналитичко - синтетичка вежбања; индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- слуша</p> <p>- посматра</p> <p>- прича</p> <p>- практично комуницира</p> <p>- манипулише сликама</p> <p>- ређа слагалице од слова и сл.</p>	<p>- правилно изговорат и гласове</p> <p>- правилно интонира ти реченицу</p> <p>- изражава ти мисли, идеје и осећање</p>

	<p>-Усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа. Развијање осећања за основне говорне јединице.</p> <p>-Аналитичка, синтетичка и аналитичко-синтетичка вежбања</p> <p>-Лексичка и синтаксичка вежбања: богаћење речника, активирање пасивног речника, анализа гласовне структуре речи. Вежбе артикулације - чист, јасан и правилан изговор свих гласова.</p> <p>-Моторичке вежбе: вежбање покрета руке, шаке и прстију, писање различитих црта и линија као основних елемената слова; једноставно и спонтано ликовно изражавање; усмерено и слободно цртање - у корелацији са захтевима из ликовне културе; спонтаност, доследност и функционалност у захтевима да се ученици умешно служе прибором за писање, цртање и сликање.</p>				
2.	<p>Учење читања и писања</p> <p>Почетно читање и писање</p> <p>Основни наставни приступ учењу читања и писања остварује се применом гласовнеаналитичко-синтетичке методе. У њене структурне делове (приступне језичке активности, аналитичка и синтетичка вежбања за усвајање појма гласа, писање слова, читање одговарајућег текста и разговор о њему, писање речи и реченица и сл.) функционално и осмишљено</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, примена принципа индивидуализације на више нивоа, вежбање се изводи појединачно</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, д емонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства,</p>	<p>- именује и чита слова, - прави речи од слова, - прави од речи реченице, - чита текстове, - активно учествује у причању,</p>	<p>- идентификовати гласове, речи и реченице - писати штампан им и писаним словима савлађавати технике</p>

	<p>интегришу се посебни поступци: одвојено, упоредно и комбиновано учење читања и писања, појединачно и групно усвајање слова - према слободном опредељењу учитеља и у зависности од датих наставних околности.</p> <p>У околностима претходног стручног и организованог обезбеђења неопходних уџбеника и наставних средстава, учитељ се може одредити и за комплексни поступак у учењу читања и писања.</p> <p>Увежбавање логичког читања на одговарајућим текстовима из буквара: правилан изговор свих гласова, правилно наглашавање речи, течно повезивање речи у реченици јачином и темпом природнога говора. Осмишљено и подстицајно вредновање читања сваког ученика понаособ. Разговор о прочитаном.</p> <p>Увежбавање графички правилног и естетски ваљаног (лепог) писања: појединачних слова, речи и реченица.</p> <p>Систематично и доследно остваривање хигијенских, техничких и практичних навика везаних за писање (правилно седење и држање тела, функционална употреба прибора за писање и сл.). Одмерено, примерено и подстицајно вредновање рукописа сваког ученика понаособ.</p> <p>Посебна методичка брига усмерава</p>	<p>шчитавањем и логичким читањем; читање хорски повремено, гласно читање протумаченог текста, уз аналитичку и критичку процену; читање наглас.</p>	<p>израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>користи дечју штампу и непознате текстове</p>	<p>читања</p>
--	---	--	---	--	---------------

	<p>се на ученике који већ имају извесна предзнања из читања и писања као и на оне ученике који заостају у стицању основне писмености.</p> <p>Усавршавање читања и писања</p> <p>После усвајања основне писмености (оријентационо током првог полугодишта), наставља се увежбавање и усавршавање читања и писања и током другог полугодишта, до степена аутоматизованих радњи.</p> <p>Функционалним, осмишљеним и примереним повезивањем стечених знања и вештина, током усвајања почетног читања и писања, са одговарајућим програмским садржајима из осталих предметних подручја (граматика и правопис, лектира, језичка култура) начелно се омогућује ученику да на сваком часу говори, чита и пише.</p>				
3.	<p>Грамматика</p> <p>Реченица; реч; глас и слово – препознавање</p> <p>Уочавање улоге гласа у разликовању значења речи.</p> <p>Разликовање реченице као обавештења, питања и заповести изговором (интонацијом) и препознавањем у тексту.</p> <p>Изговор и писање гласова <i>ћ, ч, њ, ц, х</i> и <i>р</i> ако ученицима причињавају тешкоће.</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; систематска вежбања;</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, д емонстрира, коригује, сарађује, к оординира, посматра, бележи, п резентује, даје упутства, израђује наставни материјал,</p>	<p>- препознаје слова, речи, реченице игра се мењањући гласове у - речима, - вежба у изговарању обавештења, питања и заповести</p>	<p>- правилно изговарат и гласове, речи и реченице - правилно интонира ти реченицу поштовати тачку, упитни и</p>

			усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,	вежба у изговору и писању гласова ч, ћ, ђ, х, р	узвичник
4.	<p>Правопис</p> <p>Употреба великог слова на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночлана). Правилно потписивање (име, па презиме). Употреба тачке на крају реченице. Место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>	индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, упућивање на служење правописом и правописним речником чести, разноврсни и различити облици писмених вежби; систематска и осмишљена вежбања у говору и писању;	Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,	<ul style="list-style-type: none"> - започиње реченицу велики словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљав а тачку, упитник и узвичник пише по диктату 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно употребљавати велико слово на почетку реченице у писању имена и презимена и имена једночланих назива правилно употребљавати тачку, упитник и узвичник
5.	<p>Лектура ***<i>Лирика</i></p> <p>Народна песма: Славујак Народна песма: Божић штапом бата Јован Јовановић Змај: Мати Десанка Максимовић: Хвалисави зечеви</p>	индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака	Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира,	<ul style="list-style-type: none"> - чита текстове - увежбава логичко читање - препознаје књижевна 	<ul style="list-style-type: none"> - уочавати врсте књижевног дела - разликовати позитивн

	<p>Григор Витез: Нема за мачке школе Момчило Тешић: Сликоница Мира Алечковић: Ветар сејач Душан Радовић: Јесења песма Стеван Раичковић: Цртанка Влада Стојиљковић: Са мном има нека грешка Воја Царић: Пролеће Љубивоје Ршумовић: Ау, што је школа згодна Владимир Андрић: Хлеб Избор из поезије Јована Јовановића Змаја, Момчила Тешића, Десанке Максимовић и Григора Витеза Избор из народне лирике (успаванке и шаљиве песме) ***Епика Народна прича: Свети Сава и ђаци (Буквар) Народна прича: Голуб и пчела Доситеј Обрадовић: Два јарца; Две козе Десанка Максимовић: Бајка о лабуду Бранко Ћопић: Сунчев певач Тома Славковић: Зец и вук Божидар Тимотијевић: Кад пролеће дође, све боље пође Драган Лукић: Јабука (Буквар) Езоп: Лав и миш Лав Толстој: Два друга Избор из народне епике (шаљиве приче, пословице, загонетке, брзалице) ***Драма Душан Радовић: Тужибаба</p>	<p>код куће, коришћење погодног полазног текста;</p>	<p>посматра, бележи, п резентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, а</p>	<p>дела и њихове основне карактерист ике доживљава и разумева садржај књижевних текстова</p>	<p>е и негативне јунаке - разликова ти стварно од имагинар ног - издвајати главне актере, време и место радње изражавати сопствени утисак и став о прочитаном</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>Лаза Лазих: Цар и скитница Александар Попових: Неће увек да буде први (Буквар) Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу</p> <p>Читање текста</p> <p>Правилно и течно читање наглас речи, реченица и кратких текстова – провера разумевања прочитаног. Оспособљавање ученика да у читању уочавају и знаке интерпункције (тачка, упитник, узвичник). Поступно овладавање интонацијом обавештајних, упитних и узвичних реченица. Прилагођавање читања текстовној ситуацији (гласно и тихо, брзо и споро читање).</p> <p>Читање дијалошког текста - индивидуално и по улогама. Систематско, доследно и критичко вредновање ученичког читања. Увођење ученика у читање у себи реченица и кратких текстова (након савладавања основних елемената технике читања наглас). Активно слушање уметничког читања текста (звучни и видео записи).</p> <p>Навикавање ученика на правилно дисање; стицање хигијенских навика при читању.</p> <p>Тумачење текста</p> <p>Текстови из лектире користе се за усавршавање читања и писања и</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>увођење ученика у основне појмове о књижевности. Уочавање наслова, имена аутора, садржаја и илустрација у књизи.</p> <p>Уочавање просторних и временских односа и битних појединости у описима бића и природе. Уочавање главних ликова, њихових особина и поступака. Запажање основних емоционалних стања (радосно, тужно, смешно). Појмови добро, зло. Одговори на питања о прочитаном садржају (реченице, одељка, песме, приче, басне, бајке, драмског текста). Уочавање и разумевање карактеристичних реченица у тексту.</p> <p>Систематично и поступно усвајање књижевних и функционалних појмова.</p> <p>Књижевни појмови</p> <p>Лирика</p> <p>Песма; стих и строфа; основно осећање - на нивоу препознавања.</p> <p>Епика</p> <p>Прича; догађај; место и време збивања.</p> <p>Књижевни лик - изглед, основне етичке особине и поступци.</p> <p>Пословица, загонетка - препознавање.</p> <p>Драма</p> <p>Драмска игра. Драмска радња (на нивоу препознавања).</p>				
<p>6.</p>	<p>Усмено изражавање</p> <p>Препричавање - слободно и</p>	<p>индивидуални, фронтални,</p>	<p>Планира, Осмишљава,</p>	<p>- активно учествује у</p>	<p>- слободно и</p>

	<p>усмерено: препричавање краћих и једноставнијих текстова из буквара, читанке, часописа за децу, луткарских позоришних представа, цртаних филмова, радијских и телевизијских емисија за децу.</p> <p>Причање о догађајима и доживљајима - слободно и усмерено: теме које се односе ближе и шире окружење (непосредна околина, родитељски дом, школа, игра, излети; посете, сусрети); причање на основу стваралачке маште; причање према низу слика – поступно откривање слика, по логичном редоследу.</p> <p>Описивање предмета - слободно и подстицањем: уочавање и именовање изразитих обележја једноставних предмета и омиљених играчака; описивање биљака и животиња: описивање биљака на основу заједничког посматрања; слободно описивање животиње љубимца и описивање животиња на основу заједничког посматрања. Описивање предмета, биљака и животиња на основу личног искуства/сећања и знања из предмета Свет око нас.</p> <p>Ортоепске вежбе: правилан изговор гласова, сугласничких група, речи, ономатопеја, брзалица. Казивање напамет научених текстова (лирских и епских).</p> <p>Сценско импровизовање</p>	<p>рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, обим тумачења текста прилагодити сложености његове унутрашње структуре;</p>	<p>Објашњава, упућује, подстиче, д емонстрира, коригује, сарађује, к оординира, посматра, бележи, п резентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>причању - слободно и умерено препричава, прича - рецитије - описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - вежба изговор гласова, речи, брзалица реализује једноставније говорне улоге</p>	<p>усмерено преприча вати догађаје и доживљај е - слободно и усмерено преприча вати једностав не текстове - слободно и подстицај но описиват и предмете и појаве суштински импровизов ати текст</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>драмског/драматизованог текста. Лексичке вежбе: грађење речи; синоними; антоними; речи са умањеним и увећаним значењем и сл.</p>				
7.	<p>Писмено изражавање Ортографске вежбе: преписивање речи и кратких реченица са датим задатком; проверавање и вредновање уредности и читкости писања. Диктат за примену правописних правила. Аутодиктат. Лексичке вежбе: грађење речи; синоними; антоними; речи са умањеним и увећаним значењем и сл. Синтаксичке вежбе: усмерено и самостално састављање реченица; реченице са допуњавањем; реченице од задатих речи и сл. Одгонетање и решавање ребуса. Служење речником и писање/стварање сопственог речника. Конвенционални језички стандарди у усменом општењу (са непознатом и одраслим саговорником - употреба речи Ви из поштовања и учтивости); писање честитке. Израда домаћих писмених задатака (до пет) и њихова анализа на часу - у другом полугодишту.</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, састављање прича на основу слика, заједничко препричавање и први облици самосталног писаног изражавања ;</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- саставља реченице - прави самостални речник - саставља причу - пише честитку и писма - решава ребусе - пише по диктату- аутодиктату</p>	<p>- слободно и усмерено описиват и догађаје, доживљај и предмет - писати кратке текстове са различитим наменама правилно писати по диктату- аутодиктату</p>

Редни број теме	Наставна тема	Број часова				Укупно часова по теми
		обrade	утврђивања	систематиз.	провере	
1.	ПРИПРЕМНИ ПЕРИОД ЗА ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	/	12	-	1	13
2.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	/	63	8	3	74
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	/	32	3	5	40
4.	КЊИЖЕВНОСТ	/	50	3	-	53
Укупно	4 теме	/	157	14	9	

КОРЕПЕТИЦИЈА МАТЕМАТИКЕ

ФОНД ЧАСОВА : 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- препознају, разликују и исправно именују облике предмета, површи и линија;
- посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умешност у руковању лењиром;
- на једноставнијим, конкретним примерима из своје околине уочавају односе између предмета по облику, боји и величини;
- успешно одређују положај предмета према себи и предмета према предмету- уочавају разне примере скупова, припадање елемената скупу и користе речи: "скуп" и "елемент", усвајајући значење везивањем за примере из природног окружења детета;
- науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости;
- савладају сабирање и одузимање до 100 (без прелаза преко десетице), разумеју поступке на којима се заснивају ове операције, схвате појам нуле и уочавају њено својство у сабирању и одузимању, упознају термине и знаке сабирања и одузимања; науче да правилно користе изразе "за толико већи" и "за толико мањи";
- упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност сабирања (без употребе ових назива);
- савладају таблицу сабирања и да до нивоа аутоматизације усвоје технику усменог сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања;
- одређују непознати број у одговарајућим једнакостима искључиво путем "погађања";
- успешно решавају текстуалне задатке (с једном и две операције) у оквиру сабирања и одузимања до 100 (помоћу састављања израза, као и обратно, да на основу датог израза умеју да састављају одговарајуће задатке);
- упознају метар, динар и пару.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција математике

Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	задаци
1.	<p>Предмети у простору и односи међу њима</p> <p>-Посматрање предмета: положај и величина предмета. Релације међу предметима: већи, мањи; лево, десно; испред, иза: испод, изнад; горе, доле, итд.</p> <p>-Предмети облика круга, правоугаоника и квадрата.</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи; посматрањем, опажањем предмета и слика у објективној стварности уочавати боје, облике и однос међу њима;</p> <p>-стваралачке игре с циљем одређивања положаја објеката према себи;</p> <p>-на часовима физичког увежбавати научене релације;</p> <p>-увежбавање остварити и путем цртежа;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- посматра</p> <p>- уочава</p> <p>- именује</p> <p>- повезује</p> <p>- упоређује</p>	<p>- орјентисати се у простору користећи одреднице горе, доле, изнад, испод, лево, десно...</p> <p>- разликовати и именовати геометријска тела одређивати положај предмета</p>

<p>2.</p>	<p>Линија и област -Крива и права линија. Затворена и отворена линија. Унутрашњост и спољашњост, речи у, на и ван. Спајање тачака правим и кривим линијама. Дуж. Употреба лењира.</p>	<p>уочавање и препознавање линија на предметима у непосредној стварности; цртање линија кредом по табли, бојицама по папиру, фломастером по фолији -апликативно и графичко приказивање унутрашње и спољашње области; концима у боји, лењиром уочавати, а затим цртати спајање линија тачкама; увежбавање остварити цртањем помоћу лењира и слободном руком, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- разликује - именује - открива релације и изражава их - упоређује - уочава</p>	<p>- разликовати и именовати тачку, дуж и линију - умети да их нацрта - овладати руковањем геометриским прибором упоређивати по облику и дужини</p>
<p>3.</p>	<p>Класификација предмета према својствима - Упоредивање предмета по дужини и боји.</p>	<p>уочавањем и именовањем предмета класификовати их по боји, дебљини, висини,</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује,</p>	<p>- посматра - уочава - упоређује - закључује</p>	<p>- уочавају однос између предмета</p>

		ширини ,дужини; упоређивање предмета; индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи; посматрањем, опажањем предмета;	координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;	- проверава	по облику, боји и величини
4.	Природни бројеви до 100 -(Десетица, бројеви 11-20, бројеви 21-100) Опис скупа навођењем чланова или својства. Члан скупа. Приказивање скупова. Бројање унапред и уназад и са прескоком. Скупови са различитим и скупови са истим бројем елемената.Цифре, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Знаци: <, >, =. Редни бројеви. Сабирање и одузимање природних бројева: у првој десетици, у оквиру 20 (са	Поступно упознавање бројева природног низа до 100; - Издвајају елементе, распоредују их, врше пребројавање и записивање цифрама; - Уводе се операције сабирања и одузимања; - Упознавање својстава операција, а затим објашњавање начина рачунања; индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање,решавање задатака код куће;	Планира, осмишљава, објашњава, упућује,подстиче, коригује,сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;	- посматра - групише - пребројава а - броји - сређује по редоследу - математи чки се изражава - рачуна - примењуј е стечено знање	- користе математичке термине: скуп, елеменат - уочавају једноставне правилности - читати, писати и упоређивати бројеве од 0 до 100 - употребљава ју знаке једнакости и неједнакост и - савладати сабирање и

	<p>прелазом преко десетице) и од 20 до 100 (без прелаза преко десетице); знаци + и -; речи: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, већи за, мањи за. Својства сабирања. Нула као сабираки резултат одузимања. Одређивање непознатог броја у најпростијим једнакостима у вези са сабирањем и одузимањем погађањем. Простији задаци с применом сабирања и одузимања.</p>				<p>одузимање до 100 - схватити појам 0 успешно решити текстуалне задатке</p>
5.	<p>Мерење и мере - Динар и пара. Метар.</p>	<p>Мерење предмета из околине; - Вежбање и процењивање од ока; - Претварање јединица у мање и веће, јединице показати и увежбавати на примерима, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- упоређује - мери и процењује - примењује стечена знања - прави моделе</p>	<p>- упознати метар, динар, пару - знати вредност новчаница и поступак плаћања мерити дужину: стопом, кораком...</p>

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА	10	/	7	3
2.	ЛИНИЈА И ОБЛАСТ	14	/	10	4
3.	КЛАСИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА ПРЕМА СВОЈСТВИМА	6	/	4	2
4.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100	144	/	100	44
5.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	6	/	4	2
		180	/	125	55
Укупно:		180			

КОРЕПЕТИЦИЈА СВЕТА ОКО НАС

ФОНД: 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ/ 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљеви

- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- овладавање почетним техникама сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања;
- решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму;
- развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других.

Оперативни задаци

- препознавање и уважавање сличности и разлика међу појединостима
- препознавање својих жеља и интересовања
- именовање групе којој припада
- описивање породице, обичаја и празника
- именовање основних објеката лок. средине
- разликовање живе од неживе природе
- упознавање основних својстава воде, ваздуха и земљишта
- упознавање биљаке и животињау окружењу
- уочавање разлика и сличности међу живим бићима
- уочавање понашања материјала под различитим утицајима
- сналажење се у времену и простору
- уочавање и именовање различитих временских промена
- решавање различитих проблемских ситуација
- упознавање са правилима у саобраћају и придржавање истих
- познавање и поштовање елемената културе живљења
- брига о здрављу и безбедности

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција света око нас

Редн и број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Ја и други</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ја као природно и друштвено биће -Задовољавање својих потреба и осећања уважавајући потребе и осећања других -Амбијент у коме живим: дом, улица, школа, насеље -Групације људи у окружењу и моје место у њима: породица, рођаци, суседи, вршњаци, суграђани... -Празници и обичаји -Дечја права 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, посета музеју, настава у природи,</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - описује - групише - испољава - препознаје - упоређује - именује - процењује - закључује - повезује са свакодневним животом - разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - препознати и уважити сличности и разлике међу појединостима - препознати своје жеље и интересовања - именовати групе којима припада - описати своју породицу, обичаје и празнике - именовати основне објекте лок. средине
2.	<p>Жива и нежива природа</p> <ul style="list-style-type: none"> -Шта чини природу- разликовање живе од неживе природе -Жива природа -Биљке и животиње различитих станишта у непосредној околини 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - описује - процењује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи 	<ul style="list-style-type: none"> - разликовати живу од неживе природе - упознати основна својства воде, ваздуха и земљишта - упознати биљке и

	<p>-Карактеристичне биљке у окружењу (изглед, станиште, значај биљака) -Неговање биљака у школи, свом дому- активност -Карактеристичне животиње у окружењу (изглед, станиште, начин живота) -Брига о животињама у непосредној околини -Разлике и сличности међу живим бићима на основу учених особина -Разлике и сличности међу биљкама на основу спољашњег изгледа -Разлике и сличности међу животињама на основу спољашњег изгледа -Нежива природа: вода, ваздух, земљиште -Основна својства воде: различита стања, укус, мирис, провидност -Вода као растварач -Облици појављивања воде у природи: извори, реке, потоци, баре, језера. -Основна својства ваздуха: мирис, провидност</p>	<p>подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, настава у природи,</p>	<p>усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- групише - уочава - разликује,</p>	<p>животиње у окружењу - уочити разлике и сличности међу живим бићима уочити понашања материјала под различитим утицајима</p>
--	--	---	--	--	---

<p>-Струјање ваздуха -Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност -Облици рељефа локалне средине: брдо, равница -Материјали, њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко) и понашање у води (плива- тоне, растворљиво- нерастворљиво) -Понашање материјала под различитим механичким и топлотним утицајима:истезање, сабијање, савијање, увртање, промена при загревању и хлађењу. -Промена агрегатног стања воде при загревању и хлађењу -Веза живе и неживе природе -Значај и улога сунчеве светлости и топлоте за живи свет -Светлост и сенка: облик и величина сенке, обданица и ноћ -Утицај природних</p>				
--	--	--	--	--

	<p>пијава на жива бића : смена обданице и ноћи, смена годишњих доба, временске прилике и њихов утицај на биљке, животиње и човека -Значај воде, ваздуха и земљишта за живи свет и људске делатности -Гајење биљака под различитим условима -Утицај људске активности на природу -Уочавање негативних и позитивних утицаја човека на непосредну околину- активност</p>				
3.	<p>Оријентација у простору и времену -Кретање - промена положаја у простору и времену, просторне (напред, назад, горе, доле, лево, десно) и временске (пре, сада, после) одреднице -Кретање свуда око нас -Покретање и заустављање предмета: гура, вуче, подиже -Кретање у различитим средиinama и по различитим подлогама</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, изводи оглед, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - описује - процењује - експериментише - сналази се у простору и времену - истражује - ствара - игра се - бележи - групише - уочава - разликује, 	<ul style="list-style-type: none"> - сналазити се у времену и простору - уочити и именовати различите временске промене решавати различите проблемске ситуације

	<p>(брзина и правац кретања) -Утицај облика предмета на његово кретање - клизање и котрљање (1 час) -Оријентација у простору у односу на карактеристичне објекте у непосредном окружењу -Сналажење у времену - када је шта било: сада, пре, после; дан, јуче, данас, сутра; седмица; препознавање временских категорија месец и годишње доба -Пратим, мерим и бележим растојање и време</p>				
4.	<p>Култура живљења -Елементи културе живљења: становање, исхрана, одевање, очување здравља и животне средине -Рационално коришћење воде, хране и енергије -Својства материјала одређују њихову употребу и унапређују културу живљења -Опасне ситуације по живот, здравље и околину</p>	<p>посета музеју, кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи,</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - описује - процењује - сазнаје - сакупља - практикује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи - групише 	<ul style="list-style-type: none"> - упознавати и придржавати се правила у саобраћају - познавати и поштовати елементе културе живљења - бринути о здрављу - водити рачуна о безбедности

	<p>- превенција и правилно понашање (саобраћај, неправилно коришћење кућних апарата, алата и различитих материјала, елементарне непогоде) -Саобраћај и правила безбедног понашања</p>	учествовање на тематским конкурсима.....	информације;		
--	---	--	--------------	--	--

Бр. наст.теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова				Укупно часова по теми
		обrade	утврђивања	систематиз.	провере	
1.	ЈА И ДРУГИ	/	14	1	1	16
2.	ПРИРОДА	/	14	-	2	16
3.	НЕЖИВА ПРИРОДА	/	8	1	1	10
4.	ВЕЗА ЖИВЕ И НЕЖИВЕ ПРИРОДЕ	/	7	1	1	9
5.	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	/	5	-	-	5
6.	КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	/	14	2	-	16
Укупно	6 тема	/	62	5	5	72

КРЕАТИВНИ КУТАК:

радно-техничка радионица, ликовна радионица, радионица језичке културе

ФОНД ЧАСОВА : 108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ васпитно-образовног рада у радионицама Креативног кутка је:

- подстицање развоја способности мишљења и говора;
- активирање и богаћење дечјег речника;
- развијање и неговање логичког мишљења, запажања и закључивања;
- да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење
- коришћење различитих социјалних вештина у непосредном друштвеном окружењу
- развој радних навика и способности
- развој толеранције, самосталности и способности за рад у групи
- развој културе живљења и рада
- непосредно практично учешће ученика у одржавању и побољшавању услова за живот и рад у школи

Програмски садржаји радно-техничке радионице, ликовне радионице и радионице језичке културе реализују се у складу са индивидуалним способностима и могућностима деце и уз поштовање принципа индивидуалне наставе. Табела која следи даје приказ наставних тема планираних у оквиру наведених радионица за први разред.

**Наставне
теме**

Упознавање различитих материјала за рад

-карактеристике цртачких, сликарских и вајарских материјала; вежбање разним материјалима

Облици и њихови квалитети

-цело-део, велико-мало, високо-ниско, уско-широко; светло-тамно, обојено-безбојно; меко-тврдо, глатко-храпаво, обло-рогљасто; облици и њихови квалитети; довршавање радова и естетско процењивање урађеног

Односи у видном пољу

-лево-десно, горе-доле; испред-иза, више-ниже, између; усправно-положено, косо; испред, у, на, дубоко-плитко, пуно-празно, отворено-затворено; вежбање обрађених односа; довршавање радова и естетско процењивање урађеног

Временски и просторни низови

-цртежи у низу, мрље, облици; довршавање радова и естетско процењивање урађеног

Разликовање појединих средина

-амбијенти ентеријера и екстеријера; ликовно представљање појединих средина

Светло и тамно

-ликовно представљање светлог и тамног

Тактилност

-карактеристике разних предмета и функција разних облика; ликовно представљање предмета који су упознати тактилним чулом

Изглед употребних предмета

-предмети који су прилагођени ученичком узрасту; преобликовање предмета у смислу промене значења

Одређени предмети као подстицај за рад

-предмет и доживљај везан за тај предмет; одређени предмети као подстицај за рад

Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем

-грађење слободних облика спајањем готових предмета; грађење слободних облика од разног материјала и делови предмета

**Наставне
теме**

Усвајање основних навика културе живљења:

- активности самопомоћи у свакодневном животу
- старање о личној хигијени
- стицање исправних навика при обедовању
- руковање славином и прибором за хигијену

Игре симулације: школа, породица, улица

Цртање и израда симбола: срце, симбол одељењске заједнице

Саобраћајна култура:

- игре на саобраћајном тепиху
- вежбе кретања пешака у саобраћају(учионица, улица)

Рад на конструкторском и дидактичком материјалу :

боцкалице, коцке

Упознавање са прибором и материјалима за рад.

Обликовање папира гужвањем, савијањем и лепљењем:

- умотавање књига и свезака
- израда препознатљивих облика
- израда честитки

Израда једноставних предмета применом различитих техника и материјала: по шаблону, по моделу

Организовање изложби ученичких радова

Организоване едукативне игре:

- игре меморије, игре настављања приче, игре глувих телефона, словарица ...

Културно понашање (драматизација):

- лепе речи
- понашање у учионици

Исказивање осећања:

- препознавање осећања
- именовање осећања

Вербална комуникација (такмичења у усменој и писменој форми)

- писање слова, речи, краћих реченица
- читање речи, краћих реченица
- слушање краћих прича, бајки
- састављање приче по сликама

ИЗБОРНИ ДЕО

(Изборни предмети и садржаји програма)

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ЦИЉ наставног предмета је развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

ТЕМА	ЗАДАЦИ	БР. ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ	
			УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>1. ЖИВОТНА СРЕДИНА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вода, ваздух, земљиште (услови живота), биљке и животиње; - творевине људског рада. 		12	<ul style="list-style-type: none"> -истражују -посматрају -причају -цртају 	<ul style="list-style-type: none"> -планира -организује -истражује
<p>2. ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сезонске промене на биљкама и животињама у току године (цветање, листање, опадање лишћа, сеоба птица,...); - односи исхране у животној средини - најближој околини (ко је коме храна); - најчешће угрожене биљне и животињске врсте. 		12	<ul style="list-style-type: none"> -класификују -креирају -искажују своје мишљење 	<ul style="list-style-type: none"> -подстиче -усмерава интресовање и креативност ученика
<p>3. ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Загађивање воде и последице; - загађивање ваздуха и последице; - загађивање земљишта и последице; - бука - штетне последице. 		4	<ul style="list-style-type: none"> -раде самостално у групи или у пару; -објашњавају 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра

<p>4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брига о биљкама и животињама у непосредној околини; - најчешће угрожене биљне и животињске врсте у непосредној околини и њихова заштита; - рационално коришћење природних богатстава (раздвајање отпада за рециклажу); - разградиве и неразградиве материје; - правилан однос према себи (предност здраве хране за раст и развој, ризично понашање које може угрозити здравље). 		8	<ul style="list-style-type: none"> -лепе -играју се -повезују узроке и последице 	<ul style="list-style-type: none"> -помаже -предлаже
УКУПНО		36		

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Глобални план рада

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	7
Годишњи фонд часова	36
За обраду новог градива	23
За друге типове часа	13

Циљ и задаци

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се излагање хришћанског виђења живота и постојања света обавља у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све ово спроводи се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и на делатном плану, уз настојање да се доктриниране поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, са другим људима и са собом).

Задаци православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу као другој и друга чијој личности у односу на нас, као и отвореност и однос према другом човеку као икони Божијој, личности, такође, другачијој у односу на нас, те да се између ове две релације оствари узајамно зависна веза (свест о заједници);

- развије способност за постављање питања о целини и најдубљем смислу постојања човека и света, људској слободи, животу у заједници, феномену смрти, односу са природом која нас окружује и друго, као и одговарање на ова питања у светлу православне хришћанске вере и искуства Цркве;

- изграде способности дубљег разумевања и вредновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човечанства, као и достигнућа у разним областима стваралаштва (при чему се остварује комплементарност са другим наукама);

- помогне у одговорном обликовању заједничког живота са другима, у изналагању равнотеже између властите личности и заједнице, у остварењу сусрета са светом (са људима различитих култура, религија и погледа на свет, са друштвом, са природом) и са Богом;

- изгради уверење да свет и све што је у њему створени су за вечност, да су сви створени да буду причасници вечног живота, те да из те перспективе код ученика развије способност разумевања, преиспитивања и вредновања сопственог односа према другом човеку као непоновљивом бићу и према творевини Божијој и изгради спремност на покајање.

Садржаји наставе православног катихизиса распоређени су по линеарно-концентричном (симбиотичком, спиралном) принципу. То значи да се у сваком разреду изабирају одређени раније уведени садржаји, а затим се у оквиру сваке теме, које ће се током дате године школовања низати у сукцесивном следу, врши се активизација претходно стечених знања и формираних умења. Наравно, у сваком разреду уводе се и потпуно нове теме, које ће послужити као ослонац за надограђивање знања у наредним разредима. След тема је у нижим разредима силазни (десцендентни), односно базира се на излагању материје према психолошкој приступачности, док је у вишим разредима основне школе узлазни (асцендентни), дакле темељи се на начелима теолошке научне систематике.

Први разред

Циљ наставе православног катихизиса у овом разреду јесте прихватање да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- уоче да се кроз слободни однос љубави према некоме или нечему тај неко или нешто конкретизује, односно да постаје за нас јединствено и непоновљиво;

- уоче да љубав човека према другим људима и природи њима даје непоновљиву вредност и постојање;
- уоче да од онога кога заволимо зависи и наше постојање;
- науче да је човек икона Божија управо због тога што може да друга бића чини непоновљивим.

Садржаји програма

- Човек је икона Божија (човек има својство да љубављу чини нешто да постоји, слично као што то може Бог).
- Бог је заједница личности Оца и Сина и Светог Духа (биће као заједница, као љубав).
- Човек као биће заједнице.
- Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом.
- Исус Христос је посредник између Бога и створене природе.
- Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа са Богом
- Православна иконографија показује свет и човека у заједници с Богом.

Начин остваривања програма

Настава православног катихизиса у I и II разреду основне школе треба да буде припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Зато у настави треба користити она дечја искуства која на то указују. То се може остварити кроз приче, цртеже које ће деца сама цртати и на којима ће увек бити представљена бића у односу, тј. целина онога што се црта (нпр. родитељи, браћа, сестре, кућа, двориште све заједно; море и лађе на мору са птицама и сунцем итд. преко дружења и организовања таквих врста игара које ће указивати на заједницу са другим као основу постојања). Да би при том била избегнута опасност од схватања да свака врста заједнице може бити основ истинског постојања, треба увек имати на уму и истицати литургијско искуство заједнице и литургијску структуру која је утемељена на слободи, а не на природним нагонима.

Појмове као што су: Бог, личност, слобода, љубав, треба такође, увек тумачити на основу искуства заједништва са другим човеком, односно литургијског искуства заједништва. Кад говоримо о Богу, све треба тумачити у оквиру Литургије, њене структуре и радњи које се тамо одвијају. На тај начин ће се избећи апстрактност која је страна деци овог узраста и постићи то да се Бог сусреће и види кроз живе и конкретне чланове Литургије у једном догађају, што је суштина хришћанског учења о оваплоћењу Бога Сина, о томе да је личност заједница са Богом као са другом личношћу и да је слобода љубав према другој личности.

Конкретно у I разреду треба наглашавати:

- искуство љубави које чини да свет који нас окружује не буде маса, већ да га чине конкретна и непоновљива бића. Пример за ово дат је у причи Љубав у уџбенику: Епископ Игњатије, Црквени словарь, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

2002. Слични примери могу се наћи у књизи Мали принц, Егзиперија и у другим сличним књигама, као и у оквиру непосредних људских искустава;

- да биће са којим смо у заједници љубави постаје извор и нашег постојања као конкретне личности. Пример за ово дат је у причи Извор нашег живота у наведеном уџбенику.

Теме: Човек је икона Божија и Бог је створио свет из љубави треба објаснити на примеру из приче Љубав у наведеном уџбенику. Ученицима треба показати да кад човек неког заволи, односно кад оствари заједницу са неким, тада он за њега стварно и постоји, односно као да га човек својом љубављу ствара и то као конкретно и непоновљиво биће. Ту моћ једино имају Бог и људи, с том разликом да једино Бог може да ствара нешто из небића.

Теме: Христос је посредник између Бога и света и Црква је заједница природе и људи кроз Христа с Богом треба, такође, објаснити на основу искуства љубави према другом бићу. Када човек воли једно биће, онда у њему гледа и сва остала. Бог Отац највише воли свога Сина, Исуса Христа, и у њему види све људе као своје синове. Све што буде постало део ове заједнице Бога Оца и Сина, Исуса Христа, постаће драго и Богу и постојаће вечно. (Видети пример из приче Даровање у уџбенику. То треба повезати са догађајем крштења којим улазимо у Цркву као заједницу Христа са Богом Оцем, односно да се крштењем конституише Црква, заједница са Христом, у којој постајемо синови Божији и зато браћа међу собом).

Опште напомене

Оно што је најважније и што је основни циљ катихизиса јесте то да ученици постану чланови Литургијске заједнице. Јер, Литургија, као живо присуство Христа и као икона вечног постојања природе и човека, треба да да ипостас, односно да оцрквени и да да смисао нашем историјском живљењу. Зато треба, кад год је то могуће, ученике доводити, или упућивати на Литургијска сабрања.

У току сваке године, конкретно пре свих наилазећих великих празника, како Господњих, тако и Богородичиних и светитељских, треба упознати ученике са историјом настанка празника и садржином догађаја који се слави. Кад је реч о светитељским празницима посебну пажњу треба обратити Србима светитељима: Св. Сави, Св. Симеону, на празник Видовдан итд. Ученици би требало да се упознају и с личностима светитеља које славе као Крсну славу. (У ту сврху треба пре свега користити житија тих светитеља која се могу наћи и у: Јустин Поповић, Житија светих, Ћелије, Ваљево, а затим и осталу пригодну литературу).

Тakoђе, пре почетка Васкршњег поста, треба упознати ученике с његовом садржином и циљем, као и са богословском подлогом поста, и његовом важношћу за човека. (Најпогоднија литература за то јесте: А. Шмеман, Велики пост, Крагујевац, последње издање.)

ИСЛАМСКА ВЕРОНАУКА (ИЛМУДИН)

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ и задаци

Циљ наставе исламске вјеронауке (илмудин) у основном образовању и васпитању јесте да пружи ученику основни вјернички поглед на свијет, са посебним нагласком на вјернички практични живот, а такође и будући вјечни живот. То значи да дјеца, на начин примјерен њиховом узрасту, у властиту вјеру у њеној духовној, моралној, социјалној, мисионарској и другим димензијама. Излагање вјерског виђења и постојања свијета обавља се у отвореном и толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама. Начин приступа је исламско виђење које обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и вјерско образовање. Упознавање је истовремено информативно- сазнајно и доживљајно-дјелатно, с настојањем да се основне поставке спроведу у свим сегментима живота: однос према Богу, према свијету, према другим људима и однос према самом себи.

Задаци наставе исламског вјеронаука су да се код ученика:

- развије свијест о Богу као Створитељу и однос према људима као најсавршенијим божијим створењима;
- изграђује способност (на начин примјерен узрасту ученика) за постављање питања о цјелини и најдубљем смислу постојања човека и свијета, о људској слободи, животу у заједници, смрти, односу са природом која нас окружује, као и са размишљањима о тим питањима у свијетлу вјере ислама;
- развије и изгради способност дубљег разумјевања и вриједновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човјечанства, као и достигнућа у разним областима научног дјеловања;
- помогне у одговорном обликовању заједничког живота с другим, у изналажењу равнотеже између властите личности и заједнице, у остваривању сусрета са свијетом (са људима различитих култура, религија и погледа на свијет, с друштвом, с природом) и с Богом;
- изгради увјерење да је његов живот на овом свијету само припрема за вјечност, да су сви створени да буду судионици вјечног живота, да се из те перспективе код ученика развија способност разумјевања, преиспитивања и врједновања властитог односа према другом човјеку као Божијем створењу и изгради спремност за покајање.

Циљеви наставе исламског вјеронаука у овом разреду су:

- препознавање основних начела вјере;
- упознавање са најзначајнијим датумима код муслимана;

- упознавање са важношћу свакодневног учења Курана.

Оперативни задаци

Ученици треба да се:

- оспособе да отпочну сваки свој посао, онако како прописи вјере налажу и са успјехом га окончају;
- оспособе да препознају основна начела своје вјере и да знају цијенити своју веру и поштовати другачије од себе;
- упознају са датумима рођења и смрти Божијег Посланика, Његовим животом и Његовим односом према дјечи;
- упознају са најзначајнијим датумима који се код муслимана празнично обиљежавају;
- упознају са чињеницом да је Аллах ц. ш., Узвишени Господар, свим народима слао Посланике који су их опомињали и подстицали да чине добра;
- упознају са бројем Куранских сура и важношћу свакодневног учења Курана.

Садржај програма

УВОД (међусобно упознавање ученика и вјероучитеља, упознавање са садржајима програма Исламске вјеронауке - Илмудин)

РАББИ ЈЕСИР, ИКРЕ, СЕЛАМ

- учење кратке дове (молитве) Рабби јесир за успешан почетак;
- упознавање ученика са првим ријечима објављеним у Кур'ану (Икре - учи);
- исламски поздрав - селам

КО САМ - ШТА САМ И МОЈИ ПРИЈАТЕЉИ

- назив наше вјере;
- изглед барјака;
- активност другова.

ЈЕЛО И ПИЋЕ

- шта је муслиману дозвољено а шта забрањено од хране и пића

ПОРОДИЦА

- чланови породице, њихове активности и дужности једних према другима

ШКОЛА И ДЕЦА

- обрадити кроз песмицу "Азра иде у школу" и "Ајша и птице"

БИСМИЛА

- учење бисмиле и основних постулата вјере ислама кроз питања "запамти" и "пронађи"

ПОЗДРАВ МИРА

- учење исламског поздрава - селама и његово значење

КЕЛИМЕ - И - ШЕХАДЕТ

- упознавање са првим стубом ислама којим се свједочи и читује једноћа Створитеља и потврђује посланство Мухамеда а. с.

ДЕСНА СТРАНА

- кроз пјесмицу "Мехо љеватан" указати на предност десне стране у животу вјерника

МУСЛИМАНИ И КЊИГА

- кроз причу "Књига под јастуком" нагласити поруку обавезности дружења са књигом

МУСЛИМАНСКИ МУБАРЕК ДАНИ

- приказати Бајрам кроз песмицу и Бајрамска илахија

НА УЛИЦИ

- кроз илустрацију приказати лијепу улицу као огледало њених становника и уз обраду пјесме "Уљудно се понашај"

ЕЗАН

- упознавање ученика са историјатом езана (позив на молитву) и његовим текстом

ЕЛ - ФАТИХА

- учење прве суре у Кур'ану и њеног значења

РОЂЕЊЕ ВЕРОВЕСНИКА МУХАМЕДА А. С.

- упознавање ученика са домовином, породицом и временом рођења посљедњег Божијег посланика Мухамеда а. с.

САЛАВАТИ И ДОВА

- учење салавата и дове за спас на овом и будућем свијету

СУРА ЕН - НАС

- учење последње суре у Кур'ану и њено значење

БОЖИЈИ ПОСЛАНИК А. С. И УНУЦИ

- упознавање ученика са односом Мухамеда а. с. према дјечи

КРАЂА И ЛАЖ

- указивање на пороке којих се вјерник мора чувати, кроз обраду приче "Не узимај туђе" и "Лаж"

АЛАХ - СВЕМОГУЋИ СТВОРИТЕЉ

- објаснити ученицима кроз причу "Све је створио Алах" да је он Створитељ свега постојећег, видљивог и

невидљивог

СУБХАНЕКЕ

- учење кратке дове са којом започиње сваки намаз (молитва)

СУРА ЕЛ - ИХЛАС

- учење кратке суре која потврђује јединство Створитеља

ИБРАХИМ А. С.

- упознавање ученика са кратким историјатом једног од одабраних Божјих посланика

СУРА ЕЛ - ФЕЛЕК

- учење суре у којој се од Алаха ц. ш. тражи заштита и уточиште од шејтана и његових сљедбеника

ЈУНУС А. С.

- обрада приче о једном од Божјих посланика која указује на потребу стрпљивости у тешким моментима

БУДУЋНОСТ ЗНА САМО АЛАХА ц. ш.

- упознавање ученика кроз причу "Ако Бог да" да сваки исход посла, поред уложеног труда, зависи од воље Божије

ЗДРАВЉЕ ЈЕ БОГАТСТВО

- кроз причу "Шта је најважније" и песмицу "Здрава дјеца" указати на важност здравља и његовог чувања

АБДЕСТ

- хигијена као саставни део вјере и начина обављања абдеста (вјерског прања) пре намаза

СУРА ЛЕХЕБ

- учење једне од последњих кур'анских сура и њено значење.

Начин остваривања програма

Вјерска настава је заједничко дјело вјероучитеља и ученика. Полазиште је конкретна стварност. Из доживљених искустава прелази се на истине из којих се потом враћа на свакодневну њихову примјену. Овакав начин сазнања има свој ред: упознавање (обрада нових садржаја), понављање и провјеравање, сређивање (систематизација) То је макроструктура оваквог начина сазнања. Међутим, и ови дијелови имају своју микроструктуру. Тако, на примјер, начин сазнања посједује сљедеће ступњеве: постављање циља, мотивисање, обрада нових наставних садржаја, учење. Треба имати пред очима физиономију групе и појединца, а такође у оквиру часа на којем се обрађују нови садржаји, врши се примјена и обнављање обрађеног градива.

Имајући на уму горе истакнуто, час вјеронауке требало би да изгледа овако: кратко понављање садржаја са претходног часа и посебно освјетљавање онога што ће послужити као темељ за актуелни час. Након постављања циља, прелази се на обраду нових наставних садржаја, где се заправо објашњава ученику шта то значи да смо

"Божија створења", истичући када се то и како догодило. Након овога се већ познати садржаји продубљују, уче, тј. разговара се о намазу - молитви (зашто и како). Овако усвојено градиво, у складу са васпитним циљем, мора наћи своју примјену у животу ученика. Разговара се зашто и како треба захвалити Богу за родитеље, браћу и пријатеље. Оваква сазнања и дјечије искуство ослањају се на слово Кур'ана и на ученички властити доживљај.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ наставе *Грађанског васпитања* јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: <u>Грађанско васпитање</u>					
Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	Подстицање групног рада, договарање о сарадњи са вршњацима и одраслима - <i>Сусрет родитеља, наставника и ученика.</i> Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за промену средине одрастања; - <i>Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада.</i>	Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;	Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује	- слуша - разговара - упознаје се - активно учествовање у раду	- помоћи ученику да се што лакше прилагоди на школску средину - упознати ученика са садржајем предмета и начином рада - развијати однос другарства

			<p>ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>		
2.	<p>Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других - <i>Свест о себи</i>. Кроз размену о томе шта воле да раде и цртање својих аутопортрета и осећања ученици откривају своје особености, међусобне разлике и сличности; - <i>Свест о себи II</i>. Кроз игру преображаја, размену о сопственим способностима и вредностима, цртање сопственог знака ученици упознају себе и друге; - <i>Времплов</i>. Кроз евоцирање и цртање пријатних и непријатних успомена, ученици интегришу прошла искуства. Кроз игру поверења уче да се узајамно подржавају;</p>	<p>Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - црта - препознаје своја осећања и потребе - изражава своја искуства - игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - подстицати развој сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном индетитету -развијати самопоштовање и самопоуздање

	<p>- <i>Снови (Непријатни снови)</i>. Кроз евоцирање и цртање снова и игру маште, ученици уче да изразе и контролишу своја приватна искуства;</p> <p>- <i>Снови (Пријатних снови)</i>. Кроз евоцирање, цртање и одигравање снова, ученици уче да изразе и контролишу своја приватна искуства;</p> <p>- <i>Моје жеље</i>. Кроз цртање и игру маште ученици уче да артикулишу своје жеље и захтеве;</p> <p>- <i>Ја кад порастем</i>. Кроз цртање и размену ученици уче да остваре своје право на развој;</p> <p>- <i>Ја и како ме види други</i>. Кроз цртање и размену ученици сагледавају себе из различитих перспектива.</p>				
3.	<p>Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе и начин на који не угрожава друге</p> <p>- <i>Шта ме брине</i>. Кроз цртање и размену ученици артикулишу</p>	<p>Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са</p>	<p>- слуша - разговара - илуструје - користи технике опуштања и вежбе кретања - игра асоцијације</p>	<p>- решавати индивидуалне проблеме - савлађивати непријатне емоције - уважавати мишљење других</p>

<p>своје проблеме и уче да користе машту и креативност, а физичке вежбе да се ослободе тензије;</p> <p>- <i>Моје место за опуштање</i>. Кроз вежбу опуштања и вођене фантазије ученици уче како могу да постигну смиреност;</p> <p>- <i>Изражавање осећања</i>. Кроз вежбе кретања, невербалног изражавања и цртања осећања подстиче се опажање и изражавање осећања.</p> <p>- <i>Комуникација осећања</i>. Ученици уче да препознају осећања изражена покретима и изразима лица;</p> <p>- <i>Мој бес I</i>. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја и симболичког приказа беса пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење уместо потискивање беса;</p> <p>- <i>Мој бес II</i>. Кроз цртање, симболички приказ беса, пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење уместо да потискују бес;</p>	<p>конкурсима;</p>	<p>индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе :</p> <p>-решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности),</p> <p>-интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>		
---	--------------------	--	--	--

	<p>- <i>Страхови I</i>. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја страха и размену о стратегијама расплашивања, даје им се могућност да изразе и поделе страхе и да развију нове стратегије за превазилажење страха;</p> <p>- <i>Страхови II</i>. Кроз евоцирање извора страха и прављење штита од страха, даје им се могућност да изразе и поделе страхе и да развију нове стратегије за превазилажење страха;</p> <p>- <i>Туга</i>. Кроз размену извора туге, цртање унутрашњег доживљаја туге, размену и игру моделирања, даје им се могућност да изразе и поделе тугу, добију дозволу за плакање и развију стратегије за превазилажење туге;</p> <p>- <i>Љубав</i>. Кроз игру асоцијација, невербално изражавање, цртање унутрашњег доживљаја љубави и размену о знацима љубави, даје им се могућност да диференцирају доживљај и експресију љубави.</p>				
4.	Развијање комуникативне способности, невербалне и	Кроз групни рад, рад у пару,	Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче,	- слуша - разговара	- развијати толеранцију

	<p>вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације - <i>Сарадња I.</i> Кроз прављење заједничког цртежа у малим групама ученици се уче да се договарају; - <i>Сарадња II.</i> Кроз цртање и игру слагалице деца се уче да сарађују.</p>	<p>кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : - решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), - интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - закључује - препознаје - игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - подстицати групни рада - развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности
5.	<p>Оспособљавање ученика за примену вештина нена-силне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању - <i>Уредљиви надимци.</i> Кроз игру улога, ученици се уче да препознају осећања и потребе, и "жртве" и "насилника", и да нађу конструктиван начин да превазиђу ово понашање; - <i>Пријатељство.</i> Кроз размену,</p>	<p>Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - закључује - препознаје - игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - развијати толеранцију - подстицати групни рада - развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности

	<p>ученици уче да артикулишу појам пријатељства;</p> <p>- <i>Тајни пријатељ</i>. Кроз игру, ученици се подстичу да смисле како ће да обрадују једни друге.</p>		<p>ученике, даје повратне информације,</p> <p>користи различите методе :</p> <p>-решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности),</p> <p>-интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)</p>		
6.	<p>Оспособљава ученике да упознају непосредно друштвено окружење и социјално место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета</p> <p><i>Комуникација и неспоразуми I.</i></p> <p>Ученицима се демонстрирају ефекти разлика у гледању и примању порука као извор неспоразума и указује на важност стављања у позицију другог, као и проверавања како је порука примљена за међусобно разумевање;</p> <p>- <i>Комуникација и неспоразуми II.</i></p> <p>Ученицима се демонстрирају ефекти нејасно изражених порука и указује на значај прецизности и јасноће у изражавању за међусобно разумевање;</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p> <p>користи различите методе :</p> <p>-решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности),</p> <p>-интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>- посматра</p> <p>- проверава</p> <p>- комуницира</p> <p>- разговара</p> <p>- игра се</p> <p>-имитира</p>	<p>- развијати прихватање туђих ставова и мишљења</p> <p>- активно саслушати другог</p> <p>-развијати креативно изражавање</p>

	<p>- <i>Неспоразуми са родитељима.</i> Ученицима се демонстрирају ефекти негативних порука и указује на важност јасног изражавања својих потреба за међусобно разумевање;</p> <p>- <i>Тужакања.</i> Ученици евоцирају различите ситуације тужакања, и задатак им је да се ставе у позицију оног који тужака и оног ко је објект тужакања, да сагледају њихове потребе и осећања, и да нађу решење које ће задовољити обе стране без тужакања;</p> <p>- <i>Конфликти.</i> Кроз игру маште и одигравање ситуација из властитог живота ученици се упознају са динамиком конфликта и његовим могућим исходима.</p>				
7.	<p>Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању <i>Права деце.</i> Кроз размену, деца се упознају са основним дечјим правима;</p> <p>- <i>Школа какву желим.</i> Кроз вежбу вођене фантазије и цртање, ученици изражавају своје визије</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју,</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује</p>	<p>- слуша - разговара - црта - игра се</p>	<p>- упознати ученика са дечјим правима - развијати унутрашњу позитивну мотивацију за све што раде - развијати креативност</p>

	<p>школе по мери деце; - <i>Да кажем слободно</i>. Ученици уче како да остваре право на слободу мишљења и јавног изражавања слободе мишљења; - <i>Право на игру</i>. Размена о томе како користе слободно време и чега воле да се играју</p>	<p>настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)...</p>		
8.	<p>Евалуација - Ја пре, ја после. Ученици се подстичу да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање; - Презентација резултата рада родитељима.</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)</p>	<p>- разговара - процењује презентује</p>	<p>- развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду упознати родитеље са резултатима оствареног програма</p>

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	Подстицање групног рада, договарање о сарадњи са вршњацима и одраслима	2	1	1	-
2.	Подстицање развоја само- свести, самопоштовања и уважавања других	9	9	-	-
3.	Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и по- требе и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе и начин на који не угрожава друге	5	5	-	-
4.	Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације	9	9	-	-
5.	Оспособљавање ученика за примену вештина нена-силне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању	3	3	-	-
6.	Оспособљава ученике да упознају непосредно дру штвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета	4	4	-	-
7.	Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању	3	3	-	-
8.	Евалуација	1	-	1	
		36	34	2	0
		Укупно: 36			

ЛОГОПЕДСКЕ ВЕЖБЕ

- део су обавезних ваннаставних активности за ученике од I- IV разреда и остварују се групно по два часа недељно и индивидуално по два часа недељно по ученику код којег је утврђено постојање потребе за индивидуалним логопедским вежбама.

ТЕМЕ	ЦИЉ	ЗАДАЦИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Утврђивње говорно језичког статуса (логопедска дијагноза) 2. Развој психофизиолошке основе за говор, читање и писање 3. Развој унутрашњег говора 4. Развој и корекција фонетске стране говора – формирање правилног изговора 5. Развој активног говора и језика 6. Кориговање муцања, брзоплетости говора и патолошки спорог говора 7. Коректура основног гласа 8. Кориговање читања и писања (дислексије и дисграфије) 	<p>- отклањање говорних поремећаја који отежавају вербалну комуникацију или доводе до психичких и социјалних траума ученика</p> <p>- развијење говорно-језичких способности</p> <p>- оспособљавање ученика за свакодневни живот и рад помоћу говора, социјализација</p>	<p>- развој говорно језичких способности до нивоа који ће у границама психофизичких могућности омогућити остваривање циља и задатака основног васпитања и образовања</p> <p>- социјализација ученика помоћу говора и оспособљавање за свакодневни живот и рад</p> <p>- отклањање блажих облика говорних поремећаја који ометају успешну говорну комуникацију у школи и ван ње</p> <p>- подизањем квалитета вербалног изражавања и развој језичко мисаоних основа и општег изражавања ученика</p>

Циљ:

- отклањање говорних поремећаја који отежавају вербалну комуникацију или доводе до психичких и социјалних траума ученика
- развијење говорно-језичких способности
- оспособљавање ученика за свакодневни живот и рад помоћу говора, социјализација

Задаци

- развој говорно језичких способности до нивоа који ће у границама психофизичких могућности омогућити остваривање циља и задатака основног васпитања и образовања
- социјализација ученика помоћу говора и оспособљавање за свакодневни живот и рад
- отклањање блажих облика говорних поремећаја који ометају успешну говорну комуникацију у школи и ван ње
- подизањем квалитета вербалног изражавања и развој језичко мисаоних основа и општег изражавања ученика

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за	
			обраду	остале типове часова
1.	УТВРЂИВАЊЕ ГОВОРНО ЈЕЗИЧКОГ СТАТУСА – ЛОГОПЕДСКА ДИЈАГНОСТИКА	10	/	10
2.	РАЗВОЈ ПСИХОФИЗИОЛОШКЕ ОСНОВЕ ЗА ГОВОР, ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	14	/	14
3.	РАЗВОЈ УНУТРАШЊЕГ ГОВОРА	2	/	2
4.	РАЗВОЈ И КОРЕКЦИЈА ФОНЕТСКЕ СТРАНЕ ГОВОРА	6	/	6
5.	РАЗВОЈ АКТИВНОГ ГОВОРА И ЈЕЗИКА	14	/	14
6.	КОРИГОВАЊЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА	26	/	26
	У к у п н о	72	/	72

ПСИХОМОТОРНЕ ВЕЖБЕ

- део су обавезних ваннаставних активности за ученике од I- IV разреда и остварују се групно по два часа недељно и индивидуално по два часа недељно по ученику код којег је утврђено постојање потребе за индивидуалним психомоторним вежбама.

ТЕМЕ	ЦИЉ	ЗАДАЦИ
<ul style="list-style-type: none">-Вежбе опште реедукације психомоторике- Вежбе за доживљај телесне целовитости- Вежбе за координацију покрета доњих и горњих екстремитета и тела у целини- Вежбе за уједначавање тоничне напетости и осамостаљивање покрета (покрети из рамена, лакта,шаке и прстију)- Вежбе оријентације у објективном простору- Вежбе за уочавање и препознавање ритмова- Вежбе за контролу импулсивности- Вежбе за процену трајања и оријентацију у времену- Вежбе за визуелно опажање- Вежбе за аудитивно опажање- Вежбе за тактилно опажање- Вежбе за опажање мириса и укуса	<p>-допринети отклањању или ублажавању специфичних тешкоћа или поремећаја у једној или више области сензомоторног или психофизичког понашања ЛМР ученика и омогућити им даље успешније учење и развој.</p>	<p>-допринос развоју и богаћењу сензомоторног и психомоторног искуства, способности опажања и бољем сналажењу ученика у његовој средини;</p> <p>-развијање моторике- моторичких вештина и спретности при кретању, манипулисању и координирању покрета, њиховој контроли, брзини, тачности и равнотежи;</p> <p>-развијање говора и језика, когнитивних функција;</p> <p>-припремање ученика и олакшавање њиховог учења почетком писања и читања и сличних захтева у другим областима школског учења и допринос постизања успеха у школи.</p>

Циљ

-допринети отклањању или ублажавању специфичних тешкоћа или поремећаја у једној или више области сензомоторног или психофизичког понашања ЛМР ученика и омогућити им даље успешније учење и развој.

Задаци

-допринос развоју и богаћењу сензомоторног и психомоторног искуства, способности опажања и бољем сналажењу ученика у његовој средини;

-развијање моторике- моторичких вештина и спретности при кретању, манипулисању и координирању покрета, њиховој контроли, брзини, тачности и равнотежи;

-развијање говора и језика, когнитивних функција;

-припремање ученика и олакшавање њиховог учења почетком писања и читања и сличних захтева у другим областима школског учења и допринос постизања успеха у школи.

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за	
			обраду	остале типове часова
1.	ВЕЖБЕ ОПШТЕ РЕЕДУКАЦИЈЕ ПСИХОМОТОРИКЕ	2	/	2
2.	ВЕЖБЕ ЗА ДОЖИВЉАЈ ТЕЛЕСНЕ ЦЕЛОВИТОСТИ	8	/	8
3.	ВЕЖБЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОКРЕТА ДОЊИХ И ГОРЊИХ ЕКСТРЕМИТЕТА И ТЕЛА У ЦЕЛИНИ	8	/	8

4.	ВЕЖБЕ ЗА УЈЕДНАЧАВАЊЕ ТОНИЧНЕ НАПЕТОСТИ И ОСАМОСТАЉИВАЊЕ ПОКРЕТА (ПОКРЕТИ ИЗ РАМЕНА, ЛАКТА, ШАКЕ И ПРСТИЈУ)	2	/	2
5.	ВЕЖБЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ У ОБЈЕКТИВНОМ ПРОСТОРУ	14	/	14
6.	ВЕЖБЕ ЗА ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УОЧАВАЊЕ РИТМА	4	/	4
7.	ВЕЖБЕ ЗА КОНТРОЛУ ИМПУЛСИВНОСТИ	4	/	4
8.	ВЕЖБЕ ЗА ПРОЦЕНУ ТРАЈАЊА И ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ВРЕМЕНУ	5	/	5
9.	ВЕЖБЕ ЧУЛА	1	/	1
10.	ВЕЖБЕ ЗА ВИЗУЕЛНО ОПАЖАЊЕ -покретљивост очију -перцепција димензија, облика, боја -визуелна меморија -пројекција и дискриминација -перцепција просторних односа	15	/	15
11.	ВЕЖБЕ ЗА АУДИТИВНО ОПАЖАЊЕ -дискриминација -памћење звучних секвенци	3	/	3
12.	ВЕЖБЕ ЗА ТАКТИЛНО ОПАЖАЊЕ стереогностичка перцепција, перцепција тежине, термичка перцепција	3	/	3
13.	ВЕЖБЕ ЗА ОПАЖАЊЕ МИРИСА И УКУСА	3	/	3
	У к у п н о	72	/	72

КОРЕКТИВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Корективно-педагошке вежбе код ученика са сензорним, когнитивним и физичким дефицитом део су обавезних ваннаставних активности за ученике од I- IV разреда и остварују се индивидуално по један-два часа недељно по ученику.

ЦИЉ	ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈА ЦИЉЕВА	ИНТЕГРАЛНОМ ПОДРШКОМ УЧЕНИКА ОСТВАРУЈЕ СЕ:
<ul style="list-style-type: none">- правилан раст и развој ученика- јачање отпорности организма- повећавање опште моторичке способности и функционалности	<ul style="list-style-type: none">-утврђивање соматског статуса-процена психомоторне организованости-процена когнитивних аспекта моторног понашања-процена опште моторне способности-израда индивидуалних програма-психомоторна редукација и стимулација физичког и моторичког развоја-корективно-превентивне вежбе-учење моторних вештина и евалуација	<ul style="list-style-type: none">-здравствена потпора-стимулација физичког и моторичког развоја-превенција и корекција телесних деформитета и непожељних образаца моторичког понашања-подизање нивоа опште моторне способности-пружање социјалне и емоционалне подршке

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за	
			обраду	остале типове часова
1.	ПАСИВАН ОДМОР -различите друштвене игре, хоби, слушање музике,гледање ТВ програма	23	/	/
2.	АКТИВАН ОДМОР -различите дидактичке игре, драматизације,квизови, рад на рачунару - читање дечије лектире и дечјих часописа	30	/	/
3.	РАЗОНОДА -посете различитим установама и организацијама -дружења са гостима и вршњацима -слушање музике и прославе рођендана	20	/	/
4.	РЕКРЕАЦИЈА -различите спортске активности -такмичарске игре у природи, шетња, одлазак у парк, на кеј	20	/	/
5	ЛИКОВНЕ АКТИВНОСТИ -слободно ликовно изражавање, цртање, бојење, мозаик, декупаж	15	/	/
	У к у п н о	108	/	/

Програм рада одељенског старешине

1. Организација рада на почетку школске године
2. Укључивање ученика у слободне активности
3. **Упознавање са Букваром дечјих права**
4. Разговор о другарству „Како помоћи своме другу“
5. Анализа успеха, владања и изостанака на крају I тромесечја
6. **Бомбардовање похвалама**
7. **Топ листа најлепших речи**
8. Анализа успеха, владања и изостанака на крају I полугодишта
9. **„Како се понашамо на прославама“**
10. **Како исказујемо љубав**
11. **Волим – неволим**
12. Едукативне игрице на компјутеру
13. **„Човече, љутиш ли се“**
14. Еко час- заштитимо околину
15. **Школа отвореног срца**
16. **„Ледене фигуре- осећања“**
17. Ја пре- ја после
18. **Избор за нај друга**

Програм рада одељенске заједнице

1. Подела задужења у оквиру Одељенске заједнице
2. Израда амблема Одељенске заједнице
3. **Имам право да...**
4. **Дуга пријатељства**
5. **Сви имају право да живе и буду то што јесу**
6. **Сукоби и како их превазићи**
7. Компјутерске игрице (по избору ученика)
8. Стиже Нова година
9. **„Кад станем у туђе ципеле“**
10. Љубав је...
11. **Како помажем старијим особама**
12. **Бунар жеља**
13. **Кутија поверења**
14. Школа у мојим очима
15. **Квиз - мисли, памти, говори**
16. Дружење са вршњацима у природи
17. **Чаробне речи: молим, хвала, опрости...**
18. Весело двориште-цртање по бетону

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава ће се реализовати по потреби један час недељно (српски језик и математика).

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ:

Облици

Линија и дуж

Природни бројеви до 100

Мерење и мере

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА:

Припрема за читање и писање

Вежбе писања штампаних слова азбуке

Правилна употреба великог слова и знакова интерпункције.

Вежбе читања.